

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.П. ДРАГОМАНОВА**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету
Інженерно-педагогічного
Професор Кільдеров Д.Е.

_____ (підпис)

«_____» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

освітнього ступеня бакалавр

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 015 Професійна освіта

спеціалізація Готельно-ресторанна справа

Харчові технології

Технологія виробів легкої промисловості

Деревообробка

Дизайн

Шифр за навчальним планом

СВ09; СВ10

Київ 2019

Розробники програми: **Ляшенко Марина Юріївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики професійної підготовки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики професійної підготовки «30» серпня 2019 року, протокол № 1

« » року, протокол №

Завідувач кафедри

(підпис)

Титова Н.М.

(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни СВ09; СВ10

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів - 3	Методи навчання: Лекції, практичні заняття. Інтерактивні методи, активні методи, проблемно-пошукові методи.
Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	Загальна кількість годин – 90	
Освітній ступінь Бакалавр	<i>Денна</i> <i>Заочна</i>	
	Лекції: 16 -	
Вибіркова	Практичні заняття: 16 -	
	Лабораторні заняття:	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2019	Індивідуальна робота:	Форми поточного контролю Модульна контрольна Тести Moodle-система
Семестр 8	- -	
	Самостійна робота:	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 4 год. - самост. робота: 3 год.	58 - Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:	Форма підсумкового контролю екзамен
Мова навчання - українська	1/1 -	

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи менеджменту» є закономірності формування і функціонування системи управління організацією.

Міждисциплінарні зв'язки: викладання навчальної дисципліни «Основи менеджменту» базується на знаннях з таких навчальних дисциплін як «Основи економічної теорії», «Економіка підприємства».

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи менеджменту» є формування у студентів сучасного управлінського мислення; вмінь практично застосовувати набуті знання з менеджменту в їх майбутній педагогічній та професійній діяльності для прийняття адекватних управлінських рішень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи менеджменту» є теоретична та практична підготовка студентів з питань менеджменту; знайомство

студентів з основними методами менеджменту та їх застосування; формування у студентів прагнення до особистісного і професійного саморозвитку.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – соціально-економічні умови виникнення й розвитку менеджменту; – сутність основних понять та категорій менеджменту; – сучасні концепції, принципи та методи менеджменту; – закономірності розвитку організації як об'єкту менеджменту; – загальний зміст основних функцій менеджменту: планування, організації, мотивації, контролю; – процеси комунікації; – класифікація управлінських рішень; – керівництво та лідерство, стилі управління; – теорії конфліктів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність застосовувати на практиці теоретичні положення менеджменту; – здатність здійснювати аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища фірми; – готовність обґрунтовувати стратегію та цілі організації; – здатність реалізовувати на практиці основні функції менеджменту; – здійснювати делегування; – обґрунтовувати ресурси діяльності підприємства; – застосовувати методи менеджменту; – налагоджувати комунікації в менеджменті; – вирішувати конфлікти; – формувати організаційну культуру; – самостійно підвищувати свою кваліфікацію та поповнювати знання в галузі менеджменту. 	<p>Організаційно-діяльнісна компетентність</p>

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин.

№ п/п	Назва модулів і тем	Кількість годин				
		Всього	Аудиторні години			Самостійна роб.
			Всього аудиторних	Лекційні	Практичні заняття	
	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. Вступ до менеджменту	90	32	16	16	58
1	Тема 1.1. Теоретичні основи та історія розвитку менеджменту	12	4	2	2	8
2	Тема 1.2. Організація в системі менеджменту. Процес управління	12	4	2	2	8
3	Тема 1.3. Планування як загальна функція менеджменту	12	4	2	2	8
4	Тема 1.4. Організація як загальна функція менеджменту	12	4	2	2	8
5	Тема 1.5. Мотивація як загальна функція управління	10	4	2	2	6
6	Тема 1.6. Контролювання та регулювання	10	4	2	2	6
7	Тема 1.7. Методи менеджменту	10	4	2	2	6
8	Тема 1.8. Керівництво та лідерство. Комунікації у менеджменті. Трудовий колектив	12	4	2	2	8
Види контролю	<i>Вхідний контроль</i>					
	<i>Контроль на аудиторних заняттях</i>					
	<i>Контроль самостійної роботи</i>					
	<i>Модульна контрольна робота</i>					
Підсум конгр.	ЕКЗАМЕН					
Всього		90	32	16	16	58

IV. Зміст дисципліни

№ п/п	4.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Модуль I. Вступ до менеджменту	90	16
1.1.	Тема 1.1. Теоретичні основи та історія розвитку менеджменту Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Управління. Суб'єкт та об'єкт управління. Суть понять організація і підприємництво. Принципи, функції та методи менеджменту. Рівні організації та компетентності керівників. Ролі керівників. Історія розвитку менеджменту: донауковий період, школа наукового менеджменту, адміністративна школа менеджменту, школа людських відносин, поведінкова школа. Концепції та підходи до менеджменту.	12	2
1.2.	Тема 1.2. Організація в системі менеджменту. Процес управління Організація та її загальна характеристика. Закони функціонування організацій. Підприємницьке середовище організацій: внутрішнє та зовнішнє. Сутність управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Процес ухвалення управлінських рішень.	12	2
1.3.	Тема 1.3. Планування як загальна функція менеджменту Зміст планування як функції менеджменту. Типи планів Стратегічне планування. Методи стратегічного управлінського аналізу: SWOT-аналіз, метод мозкового штурму, методи експертних оцінок, матриця “товари-ринки” І. Ансоффа, матриця Бостонської групи. Бізнес-планування. Структура бізнес-плану.	12	2
1.4.	Тема 1.4. Організація як загальна функція менеджменту Поняття організації управління. Поняття та характеристика управлінської структури. Основні типи організаційної структури управління: лінійні, функціональні, лінійно-функціональні та інші. Делегування, повноваження, відповідальність.	12	2
1.5.	Тема 1.5. Мотивація як загальна функція управління Мотивація як функція менеджменту: поняття та основні категорії. Класичні теорії мотивації: змістові та процесуальні теорії.	10	2

1.6.	<p>Сутність теорії мотивації матеріального стимулювання праці. Принципи матеріального стимулювання праці. Основні критерії мотивації праці персоналу.</p> <p>Тема 1.6. Контролювання та регулювання</p> <p>Місце контролювання в процесі управління. Види контролю. Процес контролю. Основні види управлінського контролю.</p> <p>Суть функції регулювання діяльності. Роль функції регулювання в управлінському процесі.</p>	10	2
1.7.	<p>Тема 1.7. Методи менеджменту</p> <p>Сутність і класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану: вплив на матеріальні та духовні інтереси. Адміністративні методи менеджменту: регламентація (закони, норми, стандарти, інструкції, правила); розпорядчі дії.</p> <p>Економічні методи. Соціально-психологічні методи менеджменту (аналіз поведінки працівників, управління формальними і неформальними групами).</p> <p>Менеджмент персоналу. Взаємодія методів, принципів та функцій управління.</p>	10	2
1.8.	<p>Тема 1.8. Керівництво та лідерство. Комунікації у менеджменті. Трудовий колектив</p> <p>Лідерство, влада, вплив. Стилi керівництва.</p> <p>Поняття і загальна характеристика комунікацій. Інформація, її види та роль у менеджменті. Комунікаційний процес. Міжособові та організаційні комунікації.</p> <p>Соціальна суть трудового колективу, його соціально-психологічний механізм. Управління конфліктами, змінами та стресами</p>	12	2

4.2. Плани практичних занять

Зміст завдань до семінарських (практичних, лабораторних) занять
Рекомендовані інформаційні джерела

Практичні заняття

№ з/п	Назва тем практичних занять, зміст їх завдань	Години
1	Сутність та значення менеджменту. Методи менеджменту та їх застосування	2
2	Управлінські рішення	2
3	Оцінювання внутрішнього і зовнішнього середовища організації з метою вибору стратегії розвитку	2
4	Аналізування та вдосконалення організаційної структури	2

	управління підприємством	
5	Використання менеджером з мотиваційною метою форм та систем оплати праці	2
6	Процес контролю і регулювання	2
7	Методи менеджменту	2
8	Удосконалення системи контролю та регулювання на підприємстві. Керівництво та лідерство	2
Всього		16

4.3. Організація самостійної роботи студентів

Зміст завдань для самостійної роботи студентів та форми звітності.

Рекомендовані інформаційні джерела

Самостійна робота

№ п/п	Зміст завдань для самостійної роботи студентів	Форма звітності
1	Управління – менеджмент – керівництво. Яким повинен бути сучасний менеджер. Еволюція управлінської думки.	Доповідь
2	Організація та її загальна характеристика. Закони функціонування організацій. Сутність управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень.	Доповідь
3	Методи планування. Організація оперативного управління	Доповідь Реферат
4	Основні типи організаційної структури управління: лінійні, функціональні, лінійно-функціональні та інші.	Доповідь
5	Теорії мотивації. Основні критерії мотивації праці персоналу	Доповідь Реферат
6	Основні правила і особливості організації управлінського контролю	Доповідь
7	Менеджмент персоналу. Взаємодія методів, принципів та функцій управління.	Доповідь
8	Техніка контактів керівника з підлеглим. Комунікаційний менеджмент	Реферат

V. Контроль якості знань студентів

Вхідний контроль проходить у письмовій формі і представляє собою набір тестових завдань.

5.1. Форми і методи поточного контролю.

Контроль під час аудиторних занять, основними формами якого є усне опитування теоретичного матеріалу; виконання завдань та ситуаційних вправ на семінарських заняттях; підготовка та захист доповідей, рефератів.

Контроль самостійної роботи студентів, основними видами якого є оцінювання підготовки до семінарських занять, опрацювання додаткових джерел інформації, індивідуальні завдання.

Вивчення змістового модуля навчальної програми закінчується **модульною контрольною роботою**, яка представляє собою набір тестових завдань та метою якої є виявлення рівня сформованості системи знань і вмінь в результаті вивчення дисципліни «Основи менеджменту».

5.2. Форми і методи підсумкового контролю. Підсумкова атестація з навчальної дисципліни «Основи менеджменту», проводиться у формі **екзамену**.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Види занять		Кількість	Максимум балів за 1	Разом
І. Робота в семестрі				
Модуль 1	Практичні заняття	8	5	40
	Модульна контрольна	1	20	20
ІІ. Самостійна робота студентів				40
Підсумкова оцінка за семестр				100

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та шкалою ECTS таким чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	
60-64	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Основна:

1. Готорова О.О. Основи менеджменту: навч. посібник /О.О.Гуторова/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – ХНАУ, 2009. – 327с.

2. Мазаракі А.А. Менеджмент: теорія і практика. Навчальний посібник. /Мазаракі А.А., Мошек Г.Є., Гомба Л.А., Погодаєв І.К., Поканевич Ю.В., Семенчук Н.В; за ред. канд. екон. наук., проф.. Мошека Г.Є. – Київ: Атіка, 2013. – 584 с.

3. Шатун В.Т. Основи менеджменту: навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – 375 с.

2. Додаткова:

1. Баєва О.В. Основи менеджменту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.В.Антонюк, О.В.Баєва, Берестецька Л.М. та інші; За ред. О.В.Баєвої, Н.І.Фетісової. – Ч.1 – К.: МАУП, 2007. —333с.

2. Єрмошенко М.М. Менеджмент: Навч. посіб. (для вищ. навч. закл.) / М.М. Єрмошенко, С.А. Єрохін, О.А. Стороженко; Нац. акад. упр. – К.: НАУ, 2006. – 652 с.

3. Короткий Г.І. Менеджмент: Навч. посіб. для менеджерів, підприємців, бізнесменів, керівників усіх рівнів системи упр. та спеціалістів / Г.І. Короткий , С.Г. Коротка, В.І. Третьяк; Держ. акад. житл.-комун. госп-ва. – К.: Варта, 2006. – 444 с.

4. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: (Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.) / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник; Нац. ун-т “Львів. політехніка”. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Львів: Інтелект-Захід, 2003. – 351 с.

5. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту: Підручник. Видання 3-є, перероблене і доповнене. – К.: „Кондор”, 2006. – 664 с.

6. Пилипенко А.А. Менеджмент: Підруч. (для вищ. навч. закл.) / А.А. Пилипенко, С.М Пилипенко, І.П. Отенко; Харк. нац. екон. ун-т. – Х.: ІНЖЕК, 2005. – 454 с.

3. Електронні інтернет-ресурси: